

“ANNE, BABA SUSMAYIN, PERİ MASALLARI ANLATMAYA DEVAM EDİN....”

15 Kasım Cumartesi günü katledilen ancak aynı dine mensup olmadıkları için ayrı mezarlara defnedilen Berta (28), Ahmet (34) ve Işık (0) Özdoğan ailesi başta olmak üzere Kuledibi, Osmanbey, Galatasaray ve Levent’te ölenlerin anısına...

Bir toplumun, bir Devlet’in tarihî geçmişiyle, bünyesinde barındırdığı ırkçılık, antisemitizm ve ayrımcılıkla yüzleşmesi için önemli olayların meydana gelmesi şarttır. Böylesi olaylar tarihi süreç içinde bir milât, bir kırılma noktası teşkil eder. Toplum ardından “artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak” beklentisiyle bir özeleştirici, arınma ve yenilenme sürecine girmeye çalışır. Yakın tarihimizde cereyan eden “Susurluk Kazası”, “Hizbullah cinayetleri” gibi hâdiselerden sonra Türk toplumu da, medyanın öncülüğünde, gerçeklerle yüzleşmeye çalıştı, ışıkları açtı, kapadı ancak kısa sürede ya gündem değiştiğinden, ya soruşturmalar yavaşladığından veya sonuçsuz kaldığından yaşananlar unutuldu gitti. Korkarım ki Türkiye’de hep mevcut olan ancak sinagog baskınlarıyla birden inkâr edilemez şekilde görünürleşen antisemitizm denilen iğrenç gerçek de kısa sürede unutulacak ve bir daha varlığından hiç kimse söz etmeyecek.

Antisemitizmi Hoşgör(me)mek

15 Kasım Cumartesi günü İstanbul’da yaşanan dehşet sonrasında Türk toplumu siyasal İslâm hareketinin içselleştirdiği antisemitizm ile cepheden yüzleşme fırsatını ele geçirdi. Ancak siyasi iktidar, medya, entelektüel elitler, İsrail Devleti, Türk Yahudi Cemaati’ni temsil eden Hahambaşı Hazretleri ve maiyetindeki laik liderler başta olmak üzere herkes eylemlerin yarattığı bu “fırsat”ı kullanmamakta azimli ve kararlıydı. Muhafazakâr ve milliyetçi görüşleriyle temayüz eden *Milliyet* köşe yazarı Taha Akyol’un sinagog baskınlarından iki gün sonraki köşe yazısında dile getirdiği “Türkiye’de hiç bir zaman ırkî ve dinî anlamda bir antisemitizm olmamıştır” kanaatini herkes paylaşıyordu.¹ Bir an için belleğimizin dumura uğradığını ve Tek Parti döneminde gayrimüslim yurttaşlara uygulanan içler acısı ayrımcı baskı ve politikaları unuttuğumuzu farzedelim. Peki ya DP’nin iktidara geldiği 1950 yılından günümüze kadar hiç azalmadığı gibi tam aksine artan, aşırı sağ ve İslâmi kesimin zihinsel

dünyasını esir alan antisemitizm nedir? Hitler'in *Kavgam* kitabının esin kaynağı, Holokost'la sonuçlanan antisemitizmin temel başvuru eseri *Siyon Önderlerinin Protokolleri*'nin Türkçe çevirisinin 1934 ila 2003 yılları arasında 97 kez yayınlanması veya atıfta bulunulması,² *Kavgam*'ın çevirisinin 1940 ila 2003 yılları arasında 33 kez yayınlanıp MHP ve Ülkücü hareketin "el kitabı" haline dönüşmesi,³ Avrupa ve Amerika'da neo-naziler ile aşırı sağ örgüt ve yazarların Holokost'u inkâr eden yayınların benzerlerinin 1991 ila 2000 yılları arasında 22 kez yayınlanması,⁴ köktendinci bir gazetenin Holokost'u "yalan" olarak tanımlayan bir risaleyi okurlarına "armağan" olarak dağıtması neye alâmettir? Günümüzde "11 Eylül İkiz Kule saldırılarını Mossad'ın gerçekleştirdiği"nden, "Sabetaycıların yani Gizli Yahudilerin Siyonistlerle birlikte Türkiye'ye hâkim oldukları"na kadar uzanan envai çeşit ırkçı ve faşist komplo teorilerini sürekli dile getiren, 15 ve 20 Kasım günü yaşananların bile Mossad ve İsrail tarafından gerçekleştirildiğini ileri sürebilen, İsrail Devleti'nin Filistin sorunu ile ilgili politikalarını akılcı ve gerçekçi bir şekilde eleştireceklerine, "bizler antisemit değil antisyonistiz. Şaron'un politikalarını eleştiriyoruz" sloganının arkasına sığınarak Yahudilere karşı kin ve nefret dolu söylemlerini gündelik hayatlarının ve kullandıkları lisanın bir parçası haline getirenler nedir? Günümüzde *Anadolu'da Vakit* gazetesinin köşe yazarı olan Hüseyin Üzmez'in gençlik yıllarında Necip Fazıl Kısakürek'in *Büyük Doğu* dergisinde Dönmelere ve Yahudilere yönelik yoğun tahrikçi yayınlarından etkilenerek 1952 yılında Dönme kökenli bir aileden gelen *Vatan* gazetesi başyazarı Ahmet Emin Yalman'a suikast düzenlediği, Kısakürek'in kıyımı kutsayan İBDA-C oluşumunun ideolojik esin kaynağı olduğu, ataları Dönme olan bir aileden gelen *Milliyet* gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin 1 Şubat 1979 günü öldürülmesinde "Dönme" kimliğinin çabuklaştırıcı ve teşvik edici bir etken olduğu⁵ bilinmesine rağmen son yıllarda sadece İslâmî kesimde değil neredeyse toplumun tüm ideolojik kesimlerinde sabah akşam "Dönmeler" konusunun

¹ Taha Akyol, "El Kaide Barbarlığı", *Milliyet*, 17 Kasım 2003.

² Rıfat N. Bali, a.g.e., s. 327-332. Bu araştırmada 2000 yılına kadar olanlar derlenmiştir. 2000-2003 dönemindeki yayınlar şöyledir: Victor Marsden, Çeviren: Sami Sabit Karaman, *Siyon Liderlerinin Protokolleri*, Kum Saati Yayınları, 2001 / Afet Ilgaz, "Manzara-i Umumiye ve Sion Protokolleri", *Millî Gazete*, 16 Şubat 2001 / Ahmet F. Gün, "Siyonistlerin Mücadele Silahları", *Millî Gazete*, 28 Nisan 2001 / Mehmet Gökçalp, "Yahudilerin Yeni Protokolü", *Akit*, 22 Temmuz 2001.

³ Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, İletişim Yayınları, 2001, s. 327-332. Bu araştırmada 2000 yılına kadar olanlar derlenmiştir. 2000-2003 dönemindeki yayınlar şöyledir: Adolf Hitler, *Kavgam*, Çeviren: Tuncar Tuğcu, Gökçe Kitabevi, Ankara, 2001 / Adolf Hitler, *Kavgam*, Çeviren: Cengiz Mete, Kum Saati Yayıncılık, İstanbul, 2001 / Adolf Hitler, *Kavgam*, Bilge Karınca Yayınları, İstanbul, 2002.

⁴ Rıfat N. Bali, a.g.e., s. 377-378.

⁵ Bu konuda merhum İpekçi'nin kızı Nükhet İpekçi İzet'in bu olguyu hatırlatıcı mektubunu okumakta yarar var. Bkz: "Ağça'ya bakın bugünleri görün", Yalçın Bayer'in "Yeter Söz Millet'in" sütunu, *Hürriyet*, 7 Aralık 2003.

tartışılması, isimleri “deşifre” edilen şahısların “Yahudi” olduklarının “ifşa” edilmesi nedir? Bu şekilde davranmak sözüm ona ataları Yahudi oldukları iddia edilen masum kişileri gözü dönmüş fanatikler nezdinde âdeta hedef ilân etmek değil midir?

Bütün bu gerçeklere göz yuman, görmezlikten gelen, antisemit yayın ve söylemlere karşı “basın hürriyeti” kavramının ardına sığınıp Türk Ceza Kanunu’ndaki müeyyideleri uygulamayan, BM İnsan Hakları Komisyonu’nun 1994 yılının Mart ayında kabul ettiği, Türkiye’nin de desteklediği ve imzaladığı kararı göz ardı eden,⁶ antisemit kalemşörleri muhatap kabul eden, onlarla birlikte “farklı düşüncelerle bir arada yaşamak” bahanesiyle medyada arz-ı endam eden, böylece onları meşrulaştıran ve “aydın” mertebesine yükselten, 15 Kasım günü gerçekleşen saldırıların antisemit vasfını vurgulamaktan çekinen ve sadece “terör” vasfı üzerinde durmayı tercih eden bir siyasi iktidar, bir toplum, aynı toplumun siyasal, entelektüel, kültürel ve medya elitleri 15 Kasım günü cereyan eden dehşetin sorumlusudur. DP’nin iktidara geldiği 1950’den bu yana Yahudilere karşı sürdürülen kin ve nefret söylemine karşı sessiz ve seyirci kalmayı tercih ederek onlara gerçek birer Türk yurttaşı olduklarını hissettirecek hiçbir adım atmayan gelmiş geçmiş hükümetler bugün karşı karşıya kaldığımız manzaradan sorumludur. İsrail Devleti’nin kuruluşundan bu yana hiç bıkmadan, usanmadan Yahudilere karşı kin ve nefret söylemini sürdüren, gelecek nesilleri de zehirlemeye devam eden ve bunda son derece kararlı olan, geçmişin “mukaddesatçı” günümüzün “islamcı” medyası, kalemşörleri ve “kanaat önderleri” de bu durumdan sorumludur.

Başbakan Recep Tayip Erdoğan ve AKP hükümeti, içinde doğup büyüdüğü ve sonradan yolunu ayırdığını beyan ettiği siyasal İslâm hareketinin içselleştirdiği antisemit söylemi ve bu söylemi devam ettirmeye kararlı olanları alenen kınamalıdır. Başbakan Erdoğan’ın siyasi başdanışmanı, AKP Adana milletvekili ve *Sabah* gazetesi köşe yazarı Ömer Çelik’in Amerika’nın eski Ankara Büyükelçisi Morton Abramowitz’in editörlüğünü yaptığı derlemede yer alan Türkiye’deki siyasal İslâm’ın

⁶ Karar metni şöyledir: “İnsan Hakları Komisyonu özel raportörden kendisine tevdi edilen görev gereği günümüzde rastlanan ırkçılık, ırkî ayrımcılık, zenci, Arap ve Müslümanlara karşı her tür ayrımcılık, yabancı düşmanlığı, antisemitizm ve bunlarla ilintili hoşgörüsüzlük tezahürlerini, bunlarla başetmek için alınan hükümet önlemlerini incelemesini ve 51inci toplantısında Komisyon’a bu konularda rapor vermesini talep eder.”

tarihçesi ve tahlilini içeren makalesinde⁷ MNP ile başlayıp günümüzde SP ile süren siyasal İslam hareketi ve lideri Necmettin Erbakan'ın onlarca yıldan beri kullandığı söylemi açıkça “antisemit” olarak nitelemiştir. Bu makale ile Amerikan Yahudi lobisini, Amerikan siyasal ve entelektüel elitleri ve İsrail Devleti'ne seslenmeyi hedefleyen ve bir yerde AKP'ye karşı ilk başlarda ikircikli bir tavır sergileyen aynı çevreler nezdinde, “bakın biz değiştik, Erbakan ve Millî Görüş gibi antisemit değiliz, bu mirası devralmadık” demeye çabalayarak meşruiyet kazanmaya çalışan AKP iktidarı Türkiye içinde de aynı tavrı takınmak, tabanıyla yüzleşip bu kin, nefret ve Yahudi düşmanlığı söylemine son verilmesi için gerekli adımları atmak zorundadır. Yazılarıyla Siyasal İslâm'daki antisemit söylemi ifşa etme erdemini gösteren⁸ nadir aydınlardan Doç. Dr. Nuray Mert sinagog baskınlarının ardından yayınladığı köşe yazısında İstanbul'da yaşanan vahşet nedeniyle “ulusal yas” ilan edilmesini teklif ediyordu.⁹ Bunu yapmayan Başbakan Erdoğan en azından antisemitizmi alenen lanetleyerek, Fransa'da olduğu gibi antisemitizmle mücadele etmek için bir araştırma komisyonu kurarak liderliğini ve bu belayla mücadele etmeye kararlı olduğunu göstermelidir.

Toplumda yerleşik genelgeçer algılamının aksine Müslüman çoğunluğun hoşgörüsüne, himayesine ve korumasına muhtaç zimmiler olmayan Yahudi asıllı yurttaşların bekledikleri antisemitizme karşı gösterilen gelenekselleşmiş hoşgörünün sona ermesi, sıfırlanması. “YETER” demenin zamanı çoktan gelmiş ve geçmişti. 15 Kasım'da yaşananlar bunda maalesef çok geç kalındığını, İslâmî düşünce dünyasının önemli bir kesimini esir alan antisemitizmle yoğrulmuş bazı zihinlerin pekâlâ ölümcül bir eylemin uygulayıcılarına dönüşebileceğini dramatik bir şekilde ispat etmiştir.

Ne Kadar “Hoşgörü”?

15 ve ardından 20 Kasım günleri İstanbul'da yaşanan dehşetin Türk siyasal, toplumsal ve kültürel hayatını ne şekilde etkileyeceğine önümüzdeki yıllarda hep

⁷ Ömer Çelik, “Turkey and the Fate of Political Islam”, s. 61-84, Morton Abramowitz (ed.), *The United States and Turkey Allies in Need*, The Century Foundation Press, New York, 2003 içinde.

⁸ Nuray Mert, “AKP ve Antisemitizm”, *Radikal*, 25 Eylül 2003 / Nuray Mert, “Antisemitizm ve İsrail”, *Radikal*, 30 Eylül 2003 / Nuray Mert, “Mahatir Muhammed ve Antisemitizm”, *Radikal*, 30 Ekim 2003.

⁹ Nuray Mert, “Cumartesi Faciası”, *Radikal*, 18 Kasım 2003.

birlikte tanık olacağız. Bilgi, görüntü, yorum bombardımanına tâbi olduğumuz şu aylarda herkesin gözlerini uzaklaştırmak istediği bir olguya dikkat çekmekte yarar var. 15 Kasım Cumartesi günkü sinagog saldırılarının ardından son yıllarda herkesin ağzında pelesenk olmuş “hoşgörü” ve “çok kültürlülük” kavramlarının sınanma saati gelmiş çatmıştı. Medya, kültürel, toplumsal ve siyasal elitlerin saldırı sonrasında takınacakları tavır bu kavramların Türkiye Cumhuriyeti’nin yurtdışı tanıtım ve lobi faaliyetlerinde kullandığı içi boş birer “reklam sloganı”ndan ibaret olup olmadığı, toplumun bu kavramların gerçekten ne anlam içerdiklerini idrak edip etmediğini gösterecekti. 15 Kasım ilâ ikinci saldırıların gerçekleştiği 20 Kasım günleri arasında medyada yazılan ve söylenenlere göz attığımızda toplumun kremasını oluşturan seçkinlerin ezici çoğunluğunun bu sınavdan geçemediğini görebiliriz. Başta kendimizi, sonra da dış âlemi ikna etmek için binlerce kere tekrarlamaya devam edeceğimiz “hoşgörü” adlı peri masalı maalesef kötü bir şekilde sona erdi. İnat ve azimle gözlerimizi kaçırmamıza rağmen gerçekler unutulmaz bir şekilde ortada... Türk toplumu “Anne, baba bana peri masalları anlatmaya devam edin” dercesine 15 Kasım günkü dehşetten sonra bile “hoşgörü” ve “çok kültürlülük” kavramlarının Türkiye’de mevcut olduğunu, bu mozayiki kimsenin parçalayamayacağını, âdeta hezeyan içinde, tekrarlamaya devam ediyor.

Halbuki mozayik 15 ve 20 Kasım günkü patlamalarla toprağa saplanıp kalan cam kırıntıları gibi paramparça, un ufak... Gerçek apaçık ortada: Beş aylık hamile Berta Beti Özdoğan (Sarfetti) Ulus Aşkenaz Musevi Mezarlığı’nda, sevgili eşi Ahmet Özdoğan ise Büyükada Mezarlığı’nda yatıyor. Bu nasıl marazi bir ruh hali ki bu manzaraya rağmen, Hahambaşı Hazretleri ve Türk Yahudi Cemaati liderleri dahil olmak üzere, toplumsal elitlerin tamamı aynı peri masalını tekrarlayıp duruyorlar. Bu içler acısı duruma göz yuman, rıza gösteren, onaylayan Yahudi ve Müslüman ruhaniler nasıl olabilir de iftar yemeklerinde ve konuşmalarında bir arada yaşamaktan, çok kültürlülükten ve hoşgörüden bahsedebilirler? Nasıl olabilir de ölümün bile ayıramadığı bir genç çifti dinî gerekçeler bahanesiyle birbirlerinden ayırma cüret ve aymazlığını gösterenlere sessiz kalabilirler? Sonra da hiçbir şey olmamışçasına hem toplumla, hem genç çiftin yakınlarıyla âdeta alay edercesine popüler milliyetçilik kokan anlamsız ve beylik laflarla birbirlerini ağırlayabilirler?

Mozayığın tuzla buz olduğunu anlamak için sadece Berta-Ahmet Özdoğan çiftinin paramparça olmuş cansız bedenlerine reva görülen bu işkence tek başına yeterli olsa dahi 15 Kasım sonrasında söylenen ve yazılanlara bakmak da öğreticidir. Savaş Ay'ın 16 Kasım akşamı ATV televizyon kanalında sunduğu "A Takımı" programı bu açıdan çok faydalıdır. Neve Şalom Sinagoğu'ndaki patlamadan çok kısa bir süre sonra olay yerine gelen Savaş Ay'ın kamerasından patlamadan zarar gören, yakınları ölen veya yaralanan Kuledibi esnafının sansürlenmemiş tepkilerini izlemek oldukça anlamlıydı. Çevre esnafının eylemi yapanları haykırarak lanetleyen bir genç kadını "yeter artık" diyerek susturmak istemesi üzerine cereyan eden tartışmada sinagoğun bulunduğu sokaktaki dükkân sahiplerinin öfkeyle dile getirdikleri şu yorumlar (mealen) "hoşgörü" kavramına olan inancı epey sarsacak nitelikteydi:

- (a) "Artık burada Yahudi yaşamıyor. 1986 baskınından sonra kaç kere söyledik sinagoğu buradan taşımadılar. Sinagoğu alsınlar başka yere nakletsinler."
- (b) "Onlara bir şey olmaz. Olan garibana oluyor. Bak sinagogdan çıkanların hepsi takım elbiseli."
- (c) "Yahudiler buraya yüzyıllar önce geldi. İspanya'dan kaçtılar. Sultan onları kabul etti."

Bir benzer düşündürücü gelişme anarşist çizgideki *mecmuA* dergisi yazarlarından Defne Sandalcı'nın baskının ertesi sabahında birkaç arkadaşıyla birlikte hazırladığı antisemitizmi kınayan bir bildiriye Kuledibi ve Tünel civarındaki esnafa dağıtması sırasında bir kişinin "Bunu geri al. Baskını Yahudiler yaptı" sözleriyle bildiriye iade etmesiydi.¹⁰

Karşı karşıya kalınan bu değişik görüntülerden çıkarılacak sonuç "hoşgörü" denilen peri masalının bir hayal olduğuydu. Nitekim sinagog baskınlarının ertesi günü *Radikal* gazetesi Genel Yayın Yönetmeni İsmet Berkan'ın Prof. Dr. Yılmaz Esmer'in yönettiği

¹⁰ Defne Sandalcı, "On Anti-Semitic Attacks", *Turkish Daily News*, 18 Kasım 2003. Bildirinin tam metni şöyle:
"Her ölüm çanı aslında herkes için çalar.

Neve Şalom ve Betyakop sinagoglarına yapılan saldırılar, çeşitli ülkelerde ve Türkiye'de karşı karşıya bulunduğumuz Yahudi düşmanlığının bir tezahürüdür. Anti-semitizm sadece 1930 ve 1940'larda Almanya ve Avrupa'da yaşanmış olan ve "geçmişte kalmış" bir durum değil. Yaşadığımız ülke de anti-semitizm açısından kötü bir geçmişe ve altyapıya sahip.

'Hakkımız olmayan bir şey varsa o da unutmaktır.'

Trakya olaylarının yaşandığı, eşitsiz Varlık Vergisinin uygulandığı, Yahudilerin 'pis, korkak, çifit, bezirgân, cimri', vs. olarak tanımlanabildiği bir ülkede yaşıyoruz. Gündelik hayata sinsice sokulmuş bir dışlamanın bu kanlı patlamasıyla karşılaştığımızda, kötü şeyleri unutmaya olan eğilimimiz de bombalanıyor.

Sistem, modern dünyanın hemen her yerinde her zaman Yahudi düşmanlığını, kendi marazlarını örtbas etmek için kullanmıştır. Abalya vurulurken, Devlet dikkatleri ve öfkeyi çoktan kendinden uzaklaşmıştır. Olan bitenden kendini yükümlü hissetmemek, sırtını çevirmek, görmezden gelerek bilmemek, suç ortaklığı payımızı azaltmaz. Susmak ve buradaki Yahudileri tehlike içinde terk etmek istemiyoruz." Bildirinin metnini gönderen Defne Sandalcı'ya teşekkür ederim.

“Türkiye Değerler Araştırması” çerçevesinde toplum içinde “öteki” ne karşı gösterilen hoşgörülle ilgili olarak deneklere yöneltilen sorulardan elde edilen olumsuz sonuçlara¹¹ atıfta bulunan başyazısı, çok geç de olsa, bir “efsanelerin çöküşü”nün âdeta kabulüydü.¹²

“Bizler çocukluğumuzdan beri Osmanlı’nın ve sonra da Cumhuriyet’in başka dinden ve ırktan olanlara karşı aslında ne kadar hoşgörülü olduğu efsaneleriyle büyüdük. Sanki aramızdaki azınlık vatandaşları kendimiz bu ülkeden kovmamışız, onların evlerini ve dükkânlarını defalarca yağmalamamışız gibi.

Ama galiba en kötüsü bu efsanelere inanmamız ve ‘Biz nasıl olsa hoşgörülüüz’ diye düşünüp kendi eksiklerimizi gidermek için hiç çaba sarf etmemeye başlamamız.

Hiçbir farklılığa tahammülümüz yok.”

Hahambaşı Hazretleri ile Türk Yahudi Cemaati sözcülerinin SSCB politbürosunun ellili yıllardaki demeçlerini andıran tek ağızdan çıkmış monoton, ruhsuz ve renksiz beyanatları, âdeta sürekli çiğnenmekten tadını kaybederek yavan bir sakız haline dönüşmüş “bizler 500 yıldır buradayız, bir yere gitmiyoruz, Türk’üz. Türk vatandaşlarıyız. Antisemitizm mevcut değildir” sözlerini devamlı tekrarlamaları ise kıyımı göze almış köktendinci çılgınlar karşısında kendisini hep kuşatma altında hisseden, savunmaya çekilmiş, siyasal ve kamusal alandan dışlandığı için tam anlamıyla yerleşememiş küçük bir azınlık toplumuna egemen olan biçarelik ve korku duygusunun en veciz şekilde ifadesiydi. Hahambaşı’nın hastanelerde yatan yaralıları bile ziyaret etmeyerek toplumdan kendisini tecrit etmesi, buna karşın popüler milliyetçilikle renklendirilmiş, “AB’ni tenkit etme” gibi motifler içeren demeçler vermeyi tercih etmesi ise,¹³ tüm gayretlerine rağmen hiçbir zaman “yurttaş” olarak kabul edilmeyeceğini idrak eden, bu nedenle de zimmiliği içselleştiren bir toplumun ruh halinin dile gelmesiydi. Bu içler acısı, evlere şenlik manzara Türk Yahudi Cemaati’nin karşı karşıya kaldığı durumu en iyi şekilde resmetmektedir. Otuz yıldan beri siyasal iktidarlar tarafından Amerikan Ermeni lobisinin Birleşik Amerika Kongresi’ne sunduğu Ermeni jenositi karar tasarılarını engellemeyi hedefleyen halkla ilişkiler, tanıtım, propaganda ve lobi faaliyetlerinde Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti’nin

¹¹ Söz konusu araştırma şudur: Yılmaz Esmer, *Devrim, Evrim, Statüko: Türkiye’de Ekonomik, Siyasal ve Kültürel Değerler*, TESEV, İstanbul, 1999, s. 85-90.

¹² İsmet Berkan, “Hoşgörüsüzlük”, *Radikal*, 16 Kasım 2003.

¹³ Hahambaşı saldırılardan bir gün sonra kendisini ziyarete gelen Başbakan Erdoğan’a şöyle konuşmuştu: “Terörün dini, ideolojisi yok. Bu olayda Musevilerden çok Müslümanlar öldü. Bizi koruyorlar, her gün selamlaştığımız sohbet ettiğimiz insanlar öldü. Avrupa bunun farkında değil. Onlara dokununca bağıryorlar ama

ezelden ebede kadar azınlıklarına karşı “hoşgörülü” davrandığı mesajının zihinlere yerleştirilmesinde “emsal cemaat” olarak kullanılan ve bu konumunu bir yaşam stratejisine dönüştüren bir toplumun ruhani lideri ve laik yöneticileri böylesi dehşet verici bir durum karşısında hiçbir şey olmamışçasına ortalıkta dolaşmayı ve steril beyanatlar vermeyi tercih etmeleri kendi başına yeterince vahim ve anlamlıdır. Bu manzara bir yandan içinde yaşadığı cam fanusun paramparça olmasından dolayı şoka uğramış kişinin yaşamakta olduğu dehşet anları karşısındaki şaşkınlığına, diğer yandan George Orwell’in *Bin Dokuz Yüz Seksen Dört* romanındaki “Büyük Birader” tarafından sürekli gözaltında tutulduğunu hisseden kişilerin davranışlarına benzemektedir.

“Ölenler Türk Vatandaşı. İsraili Yetkililerin İşi Ne?”

Türk toplumuna bakarsak gördüğümüz manzara daha iç açıcı değildir... 1974 yılından bu yana Türk Yahudi Cemaati elitlerini silah ambargolarını kaldırma, Birleşik Amerika Kongresi’ne sunulan Ermeni jenositi karar tasarılarını reddetme, Yunan, Kürt ve insan hakları lobilerinin Türkiye Cumhuriyeti’ne yönelik insan hakları ihlalleri eleştirilerine karşı koyma konularında Amerika ve İsrail’deki Yahudi ve Türk sivil toplum örgütleriyle eşgüdüm içinde çalışarak “vatandaşlık görevleri”ni yerine getirmelerini hiçbir yanlış anlamaya mahal vermeyecek bir ses tonuyla müteaddit kereler “rica” eden toplumsal elitler 15 Kasım’da yaşanan dehşetten sonra İsrail Devleti temsilcilerinin manevi destek verme amacıyla dindaşlarının cenaze törenine katılmalarını eleştirmekte. Aynı toplumsal elitler Yahudi asıllı yurttaşların Yahudi olduklarını, sırf bu kimlikleri nedeniyle otuz yıldan beri her daim onları Türkiye Cumhuriyeti’nin ABD’deki lobi faaliyetlerine destek vermeleri için “görev başına” çağırdıklarını, onların da bu çağrıya her zaman olumlu cevap verdiğini unutmış gibi yapmakta, son derece pişkin bir edayla “onlar bizim vatandaşlarımız, İsrail vatandaşı değiller” diyebilmekteler. Aynı elitler Bulgaristan, Batı Trakya, Bosna Hersek veya Azerbaycan’daki “soydaşlarımız” ve “dindaşlarımız”a Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin ilgi göstermesini, Türk kökenli Amerikan vatandaşlarının Türkiye Cumhuriyeti lehine lobi faaliyetlerinde bulunmalarını, New York’ta her yıl düzenlenen geleneksel Türk Günü’nde Türk bayraklarıyla yürüyüş yapmalarını tasvip etmekte ancak İsrail Devleti

başkasının başına gelince farkında olmuyorlar. Biz bunu burada yaşıyoruz.” (“Allah razı olsun”, *Hürriyet*, 17 Kasım 2003.)

temsilcilerinin Türk yurttaşı dindaşlarına taziyet ziyareti yapmalarına itiraz etmektedir. Böyle davranan elitler “çok kültürlülük”ten anladıklarının aslında Türk milliyetçiliği etrafında merkezleşmiş ve Türk milliyetçiliğiyle harmanlanmış bir “tek kültürlülük” olduğunu, Yahudi asıllı yurttaşlarına da bir reklam kampanyasında kullanılabilecek bir malzeme kadar değer verdiğini göstermektedir.

Bu kısa makalede tasvir edilmeye çalışılan böylesi ikiyüzlü bir manzara karşısında sözler tükenir ve usulcacık şu fısıldanılabilir: “Anne, baba bu anlattıklarınız kâbus gibi şeyler. Sizler bana o güzelim peri masallarını anlatmaya devam edin... “